

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ: Филозофски факултет

ИЗВЈЕШТАЈ

о оцјени подобности теме и кандидата за израду докторске тезе

ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

Извјештај о оцјени подобности теме пријављене докторске дисертације под насловом *Педагошке и методолошке вриједности студије случаја у истраживању квалитета универзитетске наставе* кандидата *мр Драгана Партала* написала је комисија именована на сједници Наставно-научног вијећа Филозофског факултета у Бањој Луци одржаној 10.09.2012. године у саставу:

1. др Драго Бранковић, редовни професор Филозофског факултета у Бањој Луци за ужу научну област Општа педагогија, предсједник;
2. др Ненад Сузић, редовни професор Филозофског факултета у Бањој Луци за ужу научну област Општа педагогија, члан;
3. др Светозар Богојевић, редовни професор Филозофског факултета у Бањој Луци за ужу научну област Општа педагогија, члан;
4. др Миленко Кундачина, редовни професор Учитељског факултета у Ужицу Универзитета у Крагујевцу за уже научне области Педагогија, дидактика, методике, члан;
5. др Вељко Банђур, редовни професор Учитељског факултета Универзитета у Београду за уже научне области Методика васпитно – образовног рада, члан;

1. БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ, НАУЧНА И СТРУЧНА ДЈЕЛАТНОСТ КАНДИДАТА

Драган Партало је рођен 26. децембра 1975. године у Кикинди. Основну школу и први разред Класичне гимназије (Шеста загребачка гимназија) завршио је у Загребу. Од јесени 1992. до јуна 1994. године похађао је Бањалучку гимназију стекавши звање *сарадник у настави*.

Додипломски студиј педагогије завршио је 2003. године одбранивши рад на тему *Вриједности и ограничења социометрије у васпитању и образовању*. Од октобра 2003. године запослен је као асистент на Филозофском факултету у Бањој Луци.

Постдипломски магистарски студиј уписао је децембра 2004. године на Филозофском факултету у Бањој Луци. Магистарску тезу под називом *Комплементарност квантитативне и квалитативне парадигме у истраживању кохезивности ученичког одјељења* одбранио је у новембру 2009. године. Тренутно је виши асистент на предметима Увод у методологију педагогије, Квантитативна истраживања, Квалитативна истраживања, Акциона истраживања, Студија случаја, Основи статистике и Параметријска и непараметријска статистика.

Објавио је седам чланака из области опште педагогије и методологије педагошких истраживања. Испред Универзитета у Бањој Луци учествовао је у изради *Оквира квалификација за високо образовање у Б и Х*, а испред Министарства просвјете и културе РС у изради документа *Стандарди и смјернице осигурања квалитета у високом образовању у Б и Х*.

Учествовао је у бројним истраживачким пројектима подржаним од стране сљедећих организација и институција: UNFPA, UNICEF, SIDA, CIVITAS B i H, Удружење социјалних радника Бања Лука, Министарство науке и технологије РС и Министарство породице, омладине и спорта РС.

Учествовао је у бројним неформалним видовима образовања: курсевима и стручним семинарима. Био је ангажован у бројним пројектима невладиних организација на подручју Б и Х. У периоду од 2004 до 2008 био је ангажован у невладиној организацији *Здрavo одрастање* на пројектима здравственог васпитања дјете и младих. У периоду јануар – јуни 2007. године био је ангажован као савјетник министра за високо образовање у Министарству просвјете и културе РС.

Библиографија

1. Партало, Д. (2008). Етапе анализе садржаја у педагошким истраживањима и проучавањима. *Наша школа*, бр.1-2, стр. 139-157
2. Партало, Д. (2008). Вриједности и ограничења социометрије у педагошким истраживањима. *Радови*, бр.11, стр. 263-289.
3. *Sedam osnovnih strategija i smjernica za implementaciju bolonjskog procesa* (2008). Публикација у оквиру пројекта *Јачање високог образовања у Б и Х*. На сајту: http://www.coc.ba/pdf/7_key_strategies_and_guidelines_loc.pdf
4. Микановић, Б., Јоргић, Д. и Партало, Д. (2010). Ставови младих о вриједностима

спорта. У зборнику радова: *Култура и образовање - детерминанте друштвеног прогреса (достигнућа, дometri, перспективе.)* стр. 347 – 358. Бања Лука: Филозофски факултет.

5. Бранковић, Д., Паргало, Д. (2011). Методолошки проблеми теоријског дефинисања и емпиријског истраживања компетенција наставника. У Зборнику радова: *Настава и учење (стање и перспективе)*, стр. 39 - 50. Ужице: Учитељски факултет.

6. Бранковић, Д., Паргало, Д. (2011). Комплементарност квантитативне и квалитативне истраживачке парадигме у педагогији. *Наша школа*, бр. 3 - 4, стр. 5 – 22.

7. Бранковић, Д., Паргало, Д. (2012). Методолошки приступи истраживању компетенција наставника. *Радови*, бр. 15, стр. 23– 43.

8. Suzić, N., Branković, D. i Partalo, D. (2012). Etnička distanca i kulturna podrška među studentima tri nacije u B i H. U Zborniku radova s Drugog kongresa pedagoga Hrvatske: *Pedagogija i kultura (svezak 1)*, str. 389 – 401. .

2. ЗНАЧАЈ И НАУЧНИ ДОПРИНОС ИСТРАЖИВАЊА

Значај истраживања

Анализа педагошких и методолошких вриједности студије случаја у истраживању различитих аспеката квалитета наставе на универзитетском нивоу имала би бројне импликације како за теорију, тако и за праксу. Ове импликације могуће је сагледати засебно с аспекта методологије педагогије и с аспекта високошколске дидактике.

С методолошког аспекта, истраживање ће допринијети теоријском утемељењу и емпиријској провјери студије случаја као приступа у истраживању педагошких појава. У савременој методолошкој литератури схватања о појмовном одређењу, основним карактеристикама, типовима, подручју примјене, вриједностима и ограничењима нису разрађена и кохерентна. Све поменуте аспекте студије случаја неопходно је на једном мјесто критички анализирати, сагледати и преиспитати. С друге стране, студија случаја омогућава, супротно позитивистички утемељеним истраживачким приступима и методама, холистичко истраживање васпитних појава. Управо реализацијом сложеног и вишеслојног истраживања овим приступом, сагледаће се њени сазнајни дometri – вриједности. Одговор на основну и посебне хипотезе биће од значаја не само академски оријентисаним истраживачима, већ и

практичарима који су опредијељени за унапређење своје васпитно – образовне дјелатности.

Из дидактичког угла, одговор на хипотезу би дао цјеловитији увид у различите елементе квалитета универзитетске наставе. Ти елементи су припрема са наставу, организација наставног часа, вредновање тока и исхода, методе и облици наставног рада и др. Кандидат посебно наглашава да ће се у планираном истраживању усмјерити на токове (на процес), а не само на исходе наставе. Педагошки дискурс сагледавања проблема квалитета универзитетске наставе резултирао би научно утемељеним препорукама унапређења квалитета универзитетске наставе. То је посебно значајно имајући у виду актуелне проблеме у вези с примјеном болоњског процеса.

Преглед истраживања

Истраживање које кандидат планира спровести означава се у литератури као методолошко истраживање. Методолошка истраживања педагошких појава су веома ријетка. Нарочито се то односи на студију случаја као специфичан методолошки приступ истраживању педагошких појава. Врло је мало теоријских, а нарочито емпиријских радова о специфичностима примјене студије случаја. С друге стране, проблем квалитета универзитетске наставе, иако актуелан, није у довољној мјери нити проучен нити истражен. Имајући све наведено у виду, кандидат се одређелио да изложи преглед истраживања с четири аспекта: теоријских схватања о студији случаја, емпиријских истраживања у којима је примјењена студија случаја, те теоријских схватања и емпиријских истраживања о квалитету универзитетске наставе. У релевантним и референтним теоријским проучавањима и емпиријским истраживањима кандидат уочава проблеме и открива идеје релевантне за разраду његове тезе докторске дисертације.

Радна хипотеза са циљем истраживања

У оквиру сваке науке постоји потреба провјере и потврде нових и оригиналних методолошких приступа прилагођених предмету њеног проучавања. Студија случаја као приступ, врста, метод и техника истраживања представља новину у истраживању педагошких појава. Њена основна вриједност је у тенденцији да проблем истраживања обухвати холистички, цјеловито, интегрално. То је примјерено природи васпитних појава које су по свом карактеру дијалектичне (комплексне, међусобно условљене, процесуалне, динамичне...). Међутим, предности и слабости

студије случаја нису у довољној мјери научно провјерене. Студију случаја је неопходно верификовати и са теоријско – епистемолошког (методолошке вриједности) и са практично – дјелатног (педагошке вриједности) аспекта. *Циљ дисертације је да се на примјеру три комплементарна истраживања сагледају вриједности студије случаја у сазнавању и унапређивању квалитета универзитетске наставе.*

Радна хипотеза истраживања гласи: Могуће је идентификовати педагошке и методолошке вриједности студије случаја у истраживању квалитета универзитетске наставе. Хипотеза ће бити разрађена са аспекта појединих педагошких и методолошких вриједности, посебно, на нивоу три планирана истраживања, али и у цјелини, на нивоу дисертације.

Материјал и метод рада

У истраживању је, поред општих научних метода, планирана примјена различитих специфичних истраживачких (квантитативних и квалитативних) метода, техника и инструмената.

У теоријском дијелу рада, планирана је примјена три методе проучавања извора: методе теоријске анализе и синтезе, историјска метода и компаративна метода. Сврха примјене ове три методе је критичка анализа досадашњих теоријских и емпијских научних сазнања, те научна синтеза.

С обзиром да ће се емпијско истраживање спровести у три етапе, односно да ће се састојати од три засебна али комплементарна истраживања, кандидат образлаже методе и технике истраживања по тим етапама.

У првом дијелу истраживања примијениће се дескриптивна метода (сервеј), а од истраживачких техника анкетирање и скалирање (процјењивање). Истраживачки инструментом планирано је испитивање ставова око 500 студената више студијских програма о различитим елементима квалитета универзитетске наставе. Кандидат ће инструмент конструисати и баждарити самостално. Утврђивање метријских карактеристика истраживачког инструмента (валидности, релијабилности и дискриминативности ставки) извршиће се примјеном статистичког софтвера SPSS for Windows 19. Статистичка анализа између појединих ужих варијабли обухваћених инструментом подразумијевала би сљедеће статистичке поступке: анализа фреквенција и постотака, дескриптивни статистички параметри (M, Mo, Md, RV, Q, SD, Sk, Ku...) корелациона анализа (r), регресиона анализа, анализа варијансе (F тест), непараметријска статистика (χ^2 , C). Приступ је номотетски, јер је намјера на

репрезентативном узорку идентификовати статистичке релације између различитих аспеката квалитета наставе. Ова етапа истраживања ће бити реализована у периоду од октобра 2013. године до марта 2014. године.

У другој етапи истраживања, а која се логички надовезује на прву етапу, примијениће се доминантно студија случаја као метод. Неопходно је разликовати студију случаја као истраживачки приступ, врсту истраживања, истраживачки метод, истраживачку технику. На нивоу цјелокупног истраживања студија случаја ће у различитим фазама истраживања имати неке од поменутих одређења, алу у овој, другој етапи, студију случаја кандидат означава као истраживачки метод. Циљ је на малом узорку испитаника и великом броју варијабли што дубље и студиозније истражити проблем квалитета универзитетске наставе. Од техника примијениће се анкетирање, скалирање, индивидуални интервју, фокус групе, систематско научно посматрање, учествујуће посматрање, квалитативна анализа садржаја. У оквиру поменутих техника планирана је израда и примјена читавог низа истраживачких инструмената: скала процјене и упитник, листа питања за интервју и фокус групе, листа посматрања, те различите протоколе за анализу садржаја интервјуа и дневника посматрања. Примјена бројних методолошких поступака у реалном животном контексту резултираће сазнањима о суштинским проблемима квалитета наставе. Основни методолошки принцип је триангулација, што значи да ће се за дубинску и холистичку спознају о једном проблему (квалитету наставе) користити различите изворе (нормативи, теоријски извори, наставни планови и програми...), испитати различите испитанике (студенте, наставнике, сараднике...) и примијенити различите истраживачке технике и инструменте (скале ставова, есеј упитнике, фокусгрупне протоколе, протоколе са анализу садржаја и др.). Приступ је идографски. Овај дио истраживања је доминантно квалитативан. У обради квалитативних података биће примијењена сљедећа три методолошка поступка: отворено кодирање (*in vivo*), аксијално кодирање и селективно кодирање. Унутар сваког од ова три поступка придржање прецизно дефинисаних процедура и етапа ће обезбиједити поштовање уобичајених епистемолошких критерија научног сазнања. Ова етапа истраживања ће бити реализована у периоду од марта 2014. године до јуна 2014. године.

Трећа етапа се логички надовезује на другу етапу. У трећем дијелу истраживања доминираће студија случаја и акциони метод (акционо истраживање). Слично као и у другом дијелу истраживања, овдје важи методолошко правило да се на малом узорку испита што већи број варијабли. Акциони метод превасходно се огледа у „акцијама“ којима ће се настојати унаприједити квалитет универзитетске наставе. Планиране

истраживачке технике су тестирање, учествујуће посматрање, фокус групе, индивидуални интервјуи и анализа садржаја, а инструменти тестови знања, протоколи интервјуа и фокус група, те различите варијанте протокола за анализу садржаја. Овај дио истраживања биће реализован у периоду од октобра 2014. године до јуна 2015. године. Парадигматски посматрано ради се о квалитативном истраживању, али ће прикупљени подаци бити и квантитативни и квалитативни. Обрада података ће се вршити помоћу програма SPSS for Windows и примјеном методолошких поступака квалитативне анализе садржаја.

На основу резултата реализованих истраживања идентификоваће се и интерпретирати педагошке и методолошке вриједности студије случаја. С обзиром да ће се вршити истраживање на налазима три истраживања, односно анализа већ спроведених анализа, јасно је да ће као метод доминирати једна врста квалитативне метаанализе. Такође, у идентификацији педагошких и методолошких вриједности биће примјењене и опште научне методе (анализа, синтеза, индукција, дедукција, конкретизација, генерализација и др.)

Научни допринос истраживања

Научни допринос предложене теме докторске дисертације је неупитан, јер је сам предмет истраживања један научни метод. Истраживање је методолошког карактера с циљем критичког вредновања студије случаја као научног метода. Истраживање ће указати на сазнајне (епистемолошке) вриједности научних сазнања добијених примјеном студије случаја. С друге стране, биће утврђене и практичне (педагошке) вриједности и доприноси студије случаја. Из дидактичког угла, реализација овог истраживања ће резултирати цјеловитом и дубинском анализом тренутног стања, али и могућим путевима унапређења квалитета универзитетске наставе.

3. ОЦЈЕНА И ПРИЈЕДЛОГ

Мр Драган Партало је завршио основни и магистарски студиј педагогије. Има вишегодишње искуство као асистент на студијском програму педагогије Филозофског факултета на предметима из области методологије научно-истраживачког рада у педагогији. Објављивао је самостално и у коауторству научне и прегледне радове из области опште педагогије и методологије педагогије. Из тога произилази да је кандидат подобан за израду докторске дисертације.

Тема докторске дисертације је комплексна и актуелна. Научни допринос

истраживања огледа се у критичком сагледавању предности и недостатака студије случаја с методолошког и практично – педагошког аспекта. Сазнајни домети студије случаја сагледаће се на проблему квалитета универзитетске наставе, што ће имати значај за студиозније сазнавање али и унапређивање квалитета универзитетске наставе.

Методолошка утемељење истраживања је оригинално и примјерено постављеним циљевима дисертације. Етапе истраживања су логично пројектоване и коректно методолошки образложене. Квантитативни и квалитативни истраживачки инструменти ће бити самостално креирани у реализовани у складу с стандардним методолошким критеријима. Пројектована обрада података је, такође, примјерена и усклађена с осталим методолошким компонентама истраживања.

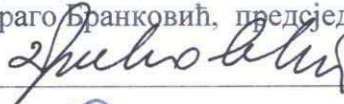
Комисија у консултацији с кандидатом предлаже да се првобитно пријављена тема под насловом *Педагошке и методолошке вриједности студије случаја* прецизира, те преименује у наслов *Педагошке и методолошке вриједности студије случаја у истраживању квалитета универзитетске наставе*.

Комисија је сагласна у оцјени да је тема ***Педагошке и методолошке вриједности студије случаја у истраживању квалитета универзитетске наставе*** подобна за израду докторске дисертације. Комисија предлаже Наставно-научном вијећу Филозофског факултета да одобри израду ове докторске дисертације.

У Бањој Луци, 28. фебруар 2013. године

ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

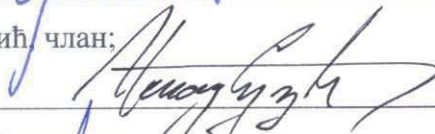
1. др Драго Бранковић, предсједник;

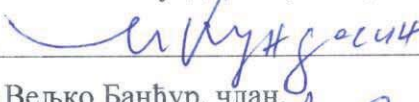
2. др Светозар Богојевић, члан;

3. др Ненад Сузић, члан;

4. др Миленко Кундачина, члан;

5. др Вељко Банђур, члан.

